

## Proslava novih orgulja u Zadru — Arbanasi

Za blagdan Krista Kralja prošle godine (26. XI 1972) u zadrskoj župi Majke Božje Loretske u Arbanasima bila je proslava novih orgulja.

Zadarski Nadbiskup Mario Oblak blagoslovio je novi instrument da služi Bogu na slavu i kršćanima na spasenje. Orgulje je kolaudirala prof. Imakulata Malinka i tom prilikom izvela prigodni koncert.

Svečanost je upotpunio već poznati centralni zbor grada Zadra, sastavljen iz župskih zborova, pod ravnanjem dr. PAVLA KERA. Kršćanska zajednica župe doskora će slaviti 250-godišnjicu dolaska prvih svojih stanovnika koji su došli iz crnogorskog primorja. Taj jubilej pripremaju vjernici, na čelu sa svojim vrijednim župnikom o. FABIJANOM KOŠČAKOM — salezijancem.

Orgulje je izradila firma CAV. FRANCESCO ZANIN-FIGLI CODROIPO — ITALIA (UDINE), a dar su Msgr. dr. Sime DUCA, koji je sada na dužnosti u Vatikanu. Msgr. Duca je rodom iz ove župe, a neko vrijeme službovao je ondje i kao župnik.

Orgulje su elektronske, ali imaju prospekt (imitacija zvučnih svirala) iza kojega su smještena pojačala.

Sviraonik je izrađen po američkom sistemu s lepezastom postavkom pedala.

### DISPOZICIJA:

#### I. manual,

PRESTANTE	8'
FLAUTO	8'
Ottava	4'
QUINTA DECIMA	2'
RIPIENO	3' file
TROMBA	8'

#### II. manual

BORDONE	8'
SALICIONALE	8'
FLAUTO	4'
SILVESTRE	2'
VOCE CELESTE	8'
REGALE	8'
TREMOLO	
PEDAL:	
SUBBASSO	16'
BASSO FORTE	8'
BORDONE	8'
REGISTRI MECCANICI	

UNIONE  
(I M. i PEDAL)  
(II M. i PEDAL)  
(I i II M)

CRESCENDO GENERALE I. II. M. i PEDAL  
ESPRESSIONE — za II. MANUAL  
RIPIENO  
TUTTI

Slobodna kombinacija za I. i II. Manual i Pedal.

Na prvi pogled orgulje privlače svojom zvučnošću u pojedinačnim registrima, koji se i bojom veoma dobro približavaju registrima živih orgulja. No PLENO naprotiv zapanjuje svojom reskošću i siromaštvom rezonance. Premda je takav instrument otporniji na vremenske promjene i čini se jednostavan i savršen u svojoj mehanici, on nije sposoban da lađu crkve učini svojim rezonatorom, a tako jednako i dotakne duše vjernika. Savršenstvo izgovora i lako svladavanje tehničkih problema također otežava izvodiocu da unese u njih nešto svoga. Budući da ga to savršenstvo fascinira, čini ga gotovo nepotrebnim faktorom zbivanja, i lišen je onoga, što se zove stvaralaštvo. Firma ZANIN gradila je orgulje klasičnog tipa, te ima iskustva s bojama pojedinih registara,

ali je očito i to, da je graditelju također bio onemogućen stvaralački akt pred gigantskom elektronikom XX. stoljeća i njezinim zakonitostima.

Ipak se smijemo nadati da će liturgijski život te župe po njima biti sjajniji i dušama vjernika pristupačniji. Vrijeme će ocijeniti pravu vrijednost takvog graditelja i takvog instrumenta.

I. M.

## Terezija Kempny — Babić Koncert na orguljama (16. VIII. 1973.)

U crkvi Marije Pomoćnice (Salezijanci) Rijeka, održan je koncert na orguljama, na kojem se predstavila mlada zagrebačka umjetnica Terezija Kempny-Babić. U raznolikom rasporedu na kome su bili zastupani Bruhns, Mendelssohn, Bach, Alaiñ, Hindemith i Njirić, umjetnica je imala mogućnosti da prikaže široku paletu stilova i ugođaja, a ujedno i vlastiti osjećajni raspon, podređujući se i tehničkim uvjetima samih orgulja. U uvodnoj riječi prof. Vladimira Fajdeta, koji je slušateljima objasnio bit orguljske umjetnosti i u daljnjem komentaru pokušao približiti djela predstavljenih majstora, bio je sadržan i povijesni pregled razvoja orguljske umjetnosti, što je omogućio tako bogat i osebujan izbor.

Počevši s PRELUDIJEM I FUGOM ranobaroknog majstora NIKOLAUSA BRUHNSA, umjetnica nas je uvela u ono razdoblje kada su orgulje postale jedno od najizrazitijih i najpriznatijih glazbala zbog svojih izražajno-tehničkih mogućnosti, stekavši ime »kraljica glazbala«, gdje je u bogatstvu tematske građe i osebujućih efekata dočaran i razvoj orguljskih oblika, kao iz nekog prajezgra. Romantičarska SONATA br. 3, FELIXA MENDELSSOHN-BARTHOLDYJA sa svoja dva stavka u svečanom i mirnom ugođaju, bila je kao neka lirska priča u stilu njegovih »Pjesama bez riječi« što su slušatelji neposredno osjetili i isto tako spontano reagirali. FANTAZIJA I FUGA g-mol J. S. BACHA kao jedno od poznatih djela ovog majstora, uvelo nas je u veličinu njegove umjetnosti prvenstveno kroz bogate i koloristički raznolike misli prvog dijela, da bi u drugom, koji je inače u tempu bio nešto polaganiji nego što se čuje, došla do izražaja veličanstvena majstorova kontrapunktska tehnika. Francuski suvremeni majstor JEHAN ALAIN dobio je u ovoj izvedbi obilježje prisnosti i topline u svojim VARIJACIJAMA NA JANNEQUINOVA TEMU. Poigravajući se s izrazom koji je blizak naivnoj umjetnosti odnosno narodnoj glazbi, umjetnica je osjetila da kroz registraciju mora dati odgovarajući ugođaj i uspjela je, s obzirom na mogućnosti samih orgulja, da stvori ugođaj francuskog rokoka pomiješan s jednostavnošću narodnog izraza. Osebujuće je efekte također postigla u SONATI II PAULA HINDEMITHA, gdje je u tri stavka intimnog obilježja unijela toliko produhovljenosti u izrazu da je stvorila upravo očaravajuće ugođaje, koji su ujedno bili i moderni odgovor na prethodne kolorističke pastoralne efekte, nasuprot ovima što se u nekim impresionističkim treperenjima zvukova rasplinjuju u eteričnosti i smiruju poput lahora. Završna KORALNA PREDIGRA NA TEMU »USKRSNU ISUS DOISTA« NIKŠE NJIRIĆA, bila je u svom idejnom pogledu primjer kako se može izvrsno iskoristiti naša umjetnička baština starih hrvatskih crkvenih pjesmarica, a u skladateljskom ostvarenju djelo u kojem su sretno povezana moderna umjetnička strujanja sa starinskim jednostavnim izrazom, što je kao izvedba ostavilo također dubok dojam i ostalo je kao dostojan i veličanstven završetak cijelog koncerta. Priličan broj slušatelja, među kojima su bili prvenstveno mladi ljudi, vrlo je dobro primio ovaj koncert i toplo pozdravio mladu zagrebačku umjetnicu, kojoj je ovaj prvi nastup u Rijeci dobro uspio i sigurno osigurao buduće posjetitelje na orguljskim koncertima.

V. F.